

Sygn. akt VIII Ka 30/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 maja 2015r.

Sąd Okręgowy w Białymstoku VIII Wydział Karny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący SSO Ilona Simonowicz

Protokolant Agnieszka Malewska

z udziałem prokuratora Prokuratury Okręgowej w Białymstoku Wiesławy Sawoško-Grębowskiej

po rozpoznaniu w dniach 18.III.2015r. i 26.V.2015r.

sprawy **L. W.**

oskarżonego o czyn z art. 178a §4 kk

na skutek apelacji, wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Rejonowego w Białymstoku

z dnia 26 listopada 2014r. sygn. akt III K 811/14

I. Zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, iż:

- oskarżonego L. W. uznaje za winnego tego, że w dniu 3 sierpnia 2014r. o godzinie 3.10 w miejscowości T. gm. M. woj. (...) na drodze publicznej, na ulicy (...) prowadził samochód osobowy marki T. o nr rej. (...) będąc w stanie nietrzeźwości, posiadając 2,45 ‰ alkoholu etylowego we krwi, tj. czynu z art. 178a §1 kk i za to na mocy art. 178a §1 kk skazuje go na karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

- na mocy art. 69 §1 i 2 kk, art. 70 §1 pkt 1 kk wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesza oskarżonemu tytułem próby na okres 2 (dwóch) lat;

II. W pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy.

III. Zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa tytułem opłaty za obie instancje kwotę 120 (stu dwudziestu) złotych oraz kwotę 70 (siedemdziesięciu) złotych tytułem wydatków poniesionych przez Skarb Państwa w postępowaniu odwoławczym.

UZASADNIENIE

L. W. został oskarżony o to, że: w dniu 3 sierpnia 2014 r. o godzinie 3.10 na drodze publicznej, w ruchu lądowym, na ulicy (...) w miejscowości T., gm. M., woj. (...), prowadził samochód osobowy marki T. nr rej. (...), będąc w stanie nietrzeźwości, posiadając 2,45 promila alkoholu etylowego we krwi, będąc prawomocnie skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w Zambrowie, sygn. akt IIK 423/09 z dnia 30.10.2009r. za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości, tj. o czyn z art. 178 a § 4 kk.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 26 listopada 2014r. sygn. akt III K 811/14 oskarżony L. W. został uznany za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i za to na mocy art. 178 a § 4 kk skazany na karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności.

Na mocy art. 42 § 2 kk Sąd orzekł wobec oskarżonego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 (trzech) lat. Na mocy art. 63 § 2 kk na poczet orzeczonego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych zaliczył oskarżonemu okres zatrzymania prawa jazdy od dnia 03.08.2014 r. Rozstrzygnął o kosztach procesu.

Apelację od powyższego wyroku w części dotyczącej orzeczenia o karze wniósł obrońca oskarżonego. Na zasadzie art. 427 §2 kpk i art. 438 pkt 4 kpk wyrokowi zarzucił rażąca niewspółmierność kary wymierzonej L. W. w wymiarze 6 miesięcy pozbawienia wolności, podczas gdy dla osiągnięcia celów kary wystarczy znacznie niższy wymiar, tym bardziej, iż oskarżony ma ciężko chorego ojca, alimentuje syna który studiuje w W., jest jedynym żywicielem rodziny i zdał sobie sprawę z tego, jakie skutki może za sobą pociągnąć jego niezgodne z prawem postępowanie, co gwarantuje, że nie istnieje już niebezpieczeństwo powrotu do przestępstwa.

Podnosząc powyższe obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i wymierzenie oskarżonemu kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, z ewentualną grzywną.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelację należało uznać za zasadną w zakresie, w jakim doprowadziła do zmiany zaskarżonego orzeczenia. Okoliczności, które ujawniły się na etapie postępowania odwoławczego, wykazały bowiem konieczność zmodyfikowania zaskarżonego wyroku w trybie art. 440 kpk poza granicami wywiedzionej apelacji i podniesionego w niej zarzutu.

W pierwszej kolejności należy stwierdzić, iż dokonana kontrola instancyjna zaskarżonego wyroku nie wzbudziła żadnych zastrzeżeń co do ustaleń faktycznych odnoszących się do samego zdarzenia objętego zarzutem, a mianowicie faktu, iż krytycznego dnia L. W. prowadził samochód w stanie nietrzeźwości. W tym względzie Sąd I instancji poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne, dokonując właściwej analizy wszystkich ujawnionych w sprawie dowodów. Bezspornymi dowodami winy oskarżonego są zarówno jego własne wyjaśnienia, jak i korespondujące z nimi dokumenty w postaci protokołu pobrania krwi i sprawozdanie z niniejszych badań.

Sąd Okręgowy analizując jednakże niniejszą sprawę (dane o karalności z k. 9 i k. 64), powziąwszy wątpliwość co do istnienia przesłanki „uprzedniego skazania”, która implikowała przyjęcie wobec oskarżonego zaostrzonej kwalifikacji prawnej zarzucanego i przypisanego mu czynu z art. 178a §4 kk, dokonał rozszerzenia postępowania dowodowego poprzez dopuszczenie dowodu z akt sprawy IIK 423/09 Sądu Rejonowego w Zambrowie na okoliczność zatarcia skazania w przedmiotowej sprawie. Przeprowadzone dowody wykazały jednoznacznie, iż już na czas orzekania przed Sądem I instancji, z dniem 17 listopada 2014 r. nastąpiło zatarcie skazania uprzedniego wyroku ze sprawy II K 423/09 (k. 74 akt nin. sprawy oraz k. 69, 73, 75 i 76, 80 i 93 akt IIK 423/09). Przedmiotowym wyrokiem L. W. był skazany za prowadzenie samochodu w stanie nietrzeźwości na karę grzywny oraz środki karne w postaci: zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych przez okres jednego roku, świadczenie pieniężne i podanie wyroku do publicznej wiadomości przez okres 2 tygodni (odpis wyroku k. 13 i 72). Jak wynika z dokumentacji zawartej w aktach II K 423/09 kara grzywny została wykonana w dniu 28.12.2009 roku (k. 75 i 76 akt IIK 423/09), zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w okresie od 30.08.2009r. do 30.08.2010r. (k. 69 akt IIK 423/09), świadczenie pieniężne zostało wykonane w dniu 28.12.2009r. (k. 80 akt IIK 423/09), a podanie wyroku do publicznej wiadomości w okresie od 23.11.2009r. do 7.12.2009r. (k. 73 akt IIK 423/09). Nadto, co istotne, Sąd Rejonowy w Zambrowie postanowieniem z dnia 28 października 2014r. wydanym pod sygn. II Ko 852/14, zarządził zatarcie skazania orzeczonego wyrokiem z 30.10.2009r. w sprawie IIK 423/09, które to postanowienie uprawomocniło się w dniu 17 listopada 2014r. (k. 74-75). W konsekwencji powyższych ustaleń Sąd Okręgowy nie mógł zaakceptować przypisania oskarżonemu popełnienia występku w takiej formie, w jakiej został on sformułowany i zakwalifikowany w wyroku Sądu I instancji. Przesłanka

uprzedniego skazania wskazana w art. 178 a § 4 kk, która decyduje jednocześnie o przyjęciu typu kwalifikowanego do art. 178a §1 kk i surowszym zagrożeniu karą, w niniejszej sprawie na datę orzekania nie została bowiem spełniona.

Zdaniem Sądu Okręgowego, przesłanka „uprzedniego prawomocnego skazania” stanowi swoiste znamię powrotu do przestępstwa, rzutujące na przyjęcie zaostrożonej odpowiedzialności w typie kwalifikowanym i musi podlegać ocenie/ustaleniu na czas orzekania. Przepis art. 178a §4 kk ma zatem zastosowanie z uwagi na istnienie przesłanki „uprzedniego skazania” tylko do czasu, gdy to poprzednie skazanie nie uległo zatarciu (vide: Ryszard A. Stefański „Ustawowe zaostrożenie represji za przestępstwa komunikacyjne”, Prokuratura i Prawo 2010/7-8/7, Komentarz do art. 178a Kodeksu karnego, Budyn-Kulik Magdalena, Kozłowska-Kalisz Patrycja, Kulik Marek, Mozgawa Marek. Oficyna 2010, Lex). Zatarcie skazania wiąże się bowiem z przywróceniem oskarżonemu/skazanemu statusu osoby niekaranej. Od chwili zatarcia skazania nie można wobec takiej osoby wyciągać konsekwencji prawnych i stosować ograniczeń, które prawo łączy z faktem uprzedniego skazania. Zatarcie skazania wprowadza bowiem fikcję prawną, że określone zdarzenie przestępcze w ogóle nie istniało (vide: uchwała Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 1987r. w sprawie VI KZP 39/87, Lex nr 20270; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18.06.2009 r. w sprawie IV KK 164/09, Lex nr 512114; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 października 2009 r. o sygn. akt I KZP 24/09, Lex nr 522882). Konsekwencją tego stanu rzeczy jest konieczność każdorazowej oceny przesłanki „uprzedniej karalności” przez sądy orzekające w sprawie i to zarówno przez sąd pierwszej, jak i drugiej instancji. To sąd, zarówno pierwszej, jak i drugiej instancji, w momencie orzekania decyduje o tym, czy oskarżony był uprzednio skazany oraz czy i jakie z tego skazania wynikają skutki karnoprawne w sprawie obecnie rozpoznawanej, bądź też uprzednie skazanie uważa za niebyłe z uwagi na jego zatarcie (vide: uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 15.XII.1987 r. sygn. akt VI KZP 39/87, OSNKW z 1988r, nr 3-4, poz.19; wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 16.I.2003 r., sygn. akt II AKa 400/02, OSA 2003/8/81, OSAB 2003/2/44, KZS 2003/7-8/66, Lex nr 78350).

Z uwagi na powyższe, Sąd Okręgowy przyjął, iż L. W. dopuścił się czynu z art. 178a kk w jego typie podstawowym z §1. Przy takiej zmianie na nowo orzekł o karze zasadniczej, biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności podmiotowo-przedmiotowe zdarzenia, rzutujące na ich wymiar. Uznał, iż karą współmierną, spełniającą należycie dyrektywy art. 53 §1 i 2 kk będzie kara najsurowsza rodzajowo: kara pozbawienia wolności, wymierzona w wysokości 6 miesięcy. Podzielił stanowisko Sądu I instancji, iż czyn charakteryzował się znacznym stopniem zawinienia oskarżonego oraz znacznym stopniem społecznej szkodliwości, z uwagi na okoliczności zdarzenia, a przede wszystkim wysoki stopień stanu nietrzeźwości, w jakim oskarżony znajdował się w czasie popełnienia czynu. Ze wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego wynika, że tego rodzaju poziom alkoholu, jaki stwierdzono u oskarżonego, upośledza w stopniu znacznym czynności psychoruchowe kierujących pojazdami, stwarzając duże i realne zagrożenie dla innych uczestników ruchu drogowego. Należy również wskazać, iż za orzeczeniem powyższej kary – co do jej rodzaju i wysokości, przemawiają względy prewencji generalnej w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa, w tym uświadomienia i wskazania właściwej reakcji prawnie karnej Państwa na czyny z art. 178a §1 kk, które popełniane są w ostatnim okresie nagminnie.

Jednocześnie, dzieląc argumentację apelacji, Sąd Okręgowy uznał, iż wobec oskarżonego istnieją przesłanki do zastosowania instytucji warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności.

Należy jeszcze raz podkreślić, iż na czas orzekania L. W. jest osobą niekaraną, prowadzi ustabilizowany tryb życia, posiada na utrzymaniu syna, który studiuje w W., nadto opiekuje się ciężko chorym ojcem (okoliczności udokumentowane dopuszczonymi na rozprawie apelacyjnej dowodami z k. 51-57). Z drugiej strony postawa procesowa oskarżonego - przyznanie się do winy i wyrażona skrucha, wykazują, iż zrozumiał on naganność swojego zachowania i będzie w przyszłości przestrzegał porządku prawnego, a do jego resocjalizacji nie jest konieczne umieszczenie go w zakładzie karnym. Sąd Okręgowy uznał, iż wystarczającym okresem próby warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności będzie okres 2 lat.

Natomiast w odniesieniu do środka karnego – zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych – Sąd Okręgowy podzielił stanowisko i argumentację Sądu I instancji co do zasadności orzeczenia tego środka na okres 3 lat

i w tym zakresie zaskarżonego wyroku nie zmienił. Za prawidłowe uznał również rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego co do zaliczenia oskarżonemu na poczet orzeczonego zakazu okresu zatrzymania prawa jazdy.

Mając na uwadze powyższe rozważania i ustalenia – Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji swojego wyroku.

O opłacie za II instancję należnej na rzecz Skarbu Państwa od oskarżonego orzekł na mocy art. 10 w zw. z art. 2 ust. 1 pkt 2 Ustawy z dnia 23.VI.1973r. o opłatach w sprawach karnych (Dz.U. Nr 49 z 1983r., poz. 223, z późn. zm.), a o pozostałych kosztach procesu za postępowanie odwoławcze na podstawie art. 635 kpk w zw. z art. 627 kpk w zw. z art. 616 §2 pkt.2 kpk w zw. z art. 618§1 pkt.1 i 10 kpk w zw. z §1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 18.VI.2003r. w sprawie wysokości i sposobu obliczania wydatków Skarbu Państwa w postępowaniu karnym (Dz.U. nr 108, poz.1026) oraz w zw. z §1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 14.VIII.2003r. w sprawie określenia wysokości opłaty za wydanie informacji z Krajowego Rejestru Karnego, Dz.U. nr 151 z 2003r., poz. 1468).